

Langabeziagatiko babesa (maila kontributiboa eta asistentziala)

Xedea

Euskal Autonomia Erkidegoak bere gain hartzea langabezia-prestazioen kudeaketa, bere lurralde-eremuan, bai kontribuzio-mailan, bai laguntza-mailako langabezia-subsidioaren modalitate guztietan.

Arau-oinarria

Eskumena Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuan (18. artikulua eta bosgarren xedapen iragankorra) eta Espainiako Konstituzioan (149.1.17 artikulua) oinarritzen da.

Eskualdaketaren irismena, funtzioak, baliabideak eta lankidetzak

a) EAEk bere gain hartutako funtzioak

Euskadik bere gain hartzen du langabeziagatiko prestazioen eta subsidio kudeaketa osoa. Kudeaketa honen barruan sartzen dira eskubideak informatzea, izapidetzea, ebaztea, berrikustea, etetea, berrabiaraztea eta azkentzea, bai eta eskakizunen kontrola, prestazio bidegabeen itzulketak eta prestazio horiei lotutako zehatzeko ahala baliatzea ere.

Langabezia-prestazioen eta -subsidioen ordainketa-proposamenaren, antolamenduaren eta ordainketa materialaren KOORDINAZIO ETA JARRAIPEN ORGANOA sortuko da, hauen garapen ordenatua bermatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak prestazioen eta subsidioen kudeaketari dagokionez dituen eginkizunekin batera. Organo paritarioa izango da, eta lau kidek osatuko dute.

Lantalde egonkorra izango da, eta hilero bilduko da edo bi administrazioetako edozeinek proposatuta.

Konstituzioaren eta Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuaren arabera, eta 2024KO abenduaren 16ko ALDEBIKO BATZORDEAN ITUNDUTAKOARI JARRAITUZ, Euskal Autonomia Erkidegoari Gizarte Segurantzaren arloan transferentzia berriak egiten zaizkion heinean, koordinazio- eta jarraipen-organo honen eskumenak ebaluatuko dira, bere gain hartutako eginkizunetara egokitzeko.

Prestaziorako edo subsidiorako eskubideari buruzko ebazpenak EAeri dagozkio.

Kudeaketa Lanbideren bidez egingo da oso-osorik, eta hor bilduko dira enplegu-politika aktiboak eta langabeziagatiko babes ekonomikoa, hau da, enplegu-politika pasiboak.

b) Giza baliabideak eta baliabide materialak

Eskualdaketak 468 enplegatutako publiko transferitza dakar; horietatik 464 Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikokoak dira, eta 4, berriz, Itsasoko Gizarte Institutukoak. Transferitutako langile guztiak Lanbiden sartuko dira.

Era berean, SEPEk Euskadin dituen 30 lurralde-bulegoak LANBIDE izango dira aurrerantzean, eta SEPEk Euskadin dituen probintzia-bulegoak transferituko dira.

c) Finantzazioa

Urtean 20 milioi euro inguruko finantzaketa espezifikoa ezarriko da eskualdatutako giza baliabideak eta baliabide materialak kudeatzeko eta kudeaketa eta herritarrentzako arreta hobetzeko beharrezkoak diren neurriak abian jartzeko. Finantzaketa-araubideak GSINren eta IGIren 1., 2. eta 6. kapituluak hartzen ditu, eta zenbatekoa kupoaren ereduari jarraituz ezarri da (% 6,24).

Finantzaketa Euskal Autonomia Erkidegoari zuzenean egindako transferentzia baten bidez gauzatuko da, eta ekitaldi bakoitzean eguneratuko da Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren aurrekontuaren bilakaeraren arabera, transferentziaren finantza-nahikotasuna bermatuz.

d) Estatuari gordetako eginkizunak eta lankidetzak

Estatuak Gizarte Segurantzaren oinarritzko legeriaren gaineko eskumenari eusten dio.

Administrazioen arteko koordinazioa informazioa trukatzeko mekanismo egonkorren eta jarraipen-organoparitarioen bidez egituratzen da, sistemaren batasuna eta koherentzia bermatzeko.

Eraginkortasun-data

Eskualdatzeak 2027ko urtarrilaren 1etik aurrera izango ditu ondorioak, hitzarmena Estatuko Aldizkari Ofizialean eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu ondoren. Data egokitu ahal izango da sistemak behar bezala funtzionatzen duela ziurtatzeko.

Eragina

Eskualdatzeak aukera ematen du Lanbiden integratzeko langabezia-prestazioen kudeaketa eta enplegu-politika aktiboak. Integrazio honek leihatila bakarra sortzen du, izapideak sinplifikatzen dituen, bikoiztasunak ezabatzen dituen eta langabeentzako arreta hobetzen duena.

Indarrean jarriko den egunetik, Euskadik 51.000 pertsona ingururen langabezia-prestazioak kudeatuko ditu, urtean 822 milioi euro inguruko gastuarekin, eta horrek esan nahi du Autonomia Erkidegoak bere gain hartutako ekonomia- eta antolaketa-eragin handienekoen artean dagoela eskualdatze hau. Hori guztia testuinguru honetan gertatzen da: Euskadik jasotzen dituenak baino baliabide gehiago ematen dizkio langabezia-sistemari, eta horrek indartu egiten ditu eskualdatzearen koherentzia eta jasangarritasuna.

Herrialdeko kudeaketak arreta hurbilagoa eta herrialdeko errealitate sozial, produktibo eta soziolinguistikora egokituagoa ematen du. Euskarazko eta gaztelaniazko arreta bermatzen du eta baliabideak modu eraginkorragoan esleitzea errazten du, Gizarte Segurantzako Estatuko sistema osoan eskubide eta betebeharrerdintasuna mantenduz eta kutxa bakarra errespetatuz.

Kotizazio gabeko familia-prestazioak eta jaiotzagatiko eta adingabeak zaintzeagatiko kotizazio-gabeko subsidioa

Xedea

EAEri eskualdatzea Gizarte Segurantzaren modalitate ez-kontributiboko familia-prestazioen kudeaketa, aldizkako ordainketakoa zein ordainketa bakarrekoa, bai eta jaiotzagatiko eta adingabeak zaintzeagatiko subsidio berezia ere, bere lurralde-eremuan.

Arau-oinarria

Euskal Herriaren Autonomia Estatutuan (18.2 a) eta b) eta 18.4 artikulua) eta Espainiako Konstituzioan (149.1.17 artikulua) oinarritzen da eskumena.

Eskualdaketaren irismena, funtzioak, baliabideak eta lankidetzak

a) EAEk bere gain hartutako funtzioak

Euskadik bere gain hartzen ditu Gizarte Segurantzaren modalitate ez-kontributiboko familia-prestazioak informatzea, izapidetzea, aitortzea, berrikustea, azkentzea eta kontrolatzea, bai aldizkako ordainketakoak, bai ordainketa bakarrekoak, bai jaiotzagatiko eta adingabeak zaintzeagatiko subsidio berezia.

Kudeaketaren barruan sartzen dira eskakizunen kontrola, bidegabe jasotako prestazioengatik itzulketak deklaratzeko eta izapidetzea, zehatzeko ahala baliatzea, kontu-hartzailatza, ordainketen aurrekontu- eta administrazio-kudeaketa, finantza-erakundeekiko harremana eta administrazio-errekurtsoak izapidetzea, bai eta epaiketetan ordezkatzeko eta defendatzeko ere.

b) Estatuari gordetako eginkizunak eta lankidetzak

Estatuak Gizarte Segurantzaren legeriaren eta araubide ekonomikoaren gaineko eskumenari eusten dio, bai eta irizpide arauemaile eta interpretatzaile homogeenak ezartzearen, Gizarte Segurantzaren arloko nazioarteko koordinazioaren eta etengabeko finantza-kontrolaren gaineko eskumenari ere.

Lankidetzak honako hauen bidez egituratzen da: informazio-truke sistematikoa, Gizarte Txartel Digitala eta Gizarte Prestazio Publikoen Erregistroa eguneratzea, onuradunen mugikortasun-protokoloak eta bi administrazioen arteko koordinazio- eta jarraipen-organok.

c) Giza baliabideak eta finantzaketa-mekanismoa

Eskualdatzeak berekin dakar euskal administrazioari transferitzea Estatuko 4 plaza publiko, EAEko zerbitzuetan integratzen direnak. Eskualdatutako prestazio ez-kontributibo guztien ondorioz, Euskadik urtean 100 milioi euro inguru murrizten du kupoa.

Eraginkortasun-data

Eskualdatzeak 2027ko urtarrilaren 1etik aurrera izango ditu ondorioak. Bi administrazioek data aldatu ahal izango dute, informazioa kudeatzeko eta trukatzeko sistemak behar bezala funtzionatzen dutela bermatzeko.

Eragina

Eskualdatzeak aukera ematen du familia-prestazio ez-kontributibo berezko kudeaketa-esparrua osatzeko, hiru prestazio gehituz (desgaitasuna duen seme-alaba edo ardurapeko adingabe bakoitzeko esleipena, jaiotzagatiko edo adopzioagatiko prestazioa kasu berezietan eta erditze edo adopzio multipleagatiko prestazioa), bai eta adingabeen jaiotzagatiko eta zaintzeagatiko subsidio berezia ere.

EAEEn, 20.000 pertsona inguruk jasotzen dituzte prestazio horiek, eta urteko kostua, guztira, 100 milioi euro ingurukoa da (2023ko datuak). Desgaitasuna duen seme-alaba edo ardurapeko pertsona bakoitzeko esleipena da kasu gehienetan, 20.000 espediente inguru eta 9 milioi euro inguruko urteko gastuarekin. Kasu berezietan, jaiotza edo adopzioagatiko

prestazioak 1.200 eta 1.300 kasu artekoak dira urtean, 1,2 eta 1,3 milioi euro bitarteko gastu zenbatetsiarekin; erditze edo adopzio anizkoitzengatiko prestazioek, berriz, eragin txikia dute kasu kopuruan, baina zenbateko unitario handiekin, eta milioi bat eurotik beherako urteko gastua dute.

Euskaditik egindako kudeaketari esker, arreta hurbilagoa eta arintasun administratibo handiagoa lortuko da, bai eta lurraldeko gainerako politika sozialekiko koordinazio hobea ere, arreta euskaraz eta gaztelaniaz bermatuta, eta eskubide eta betebeharrak berdintasuna mantenduta Gizarte Segurantzako Estatuko sistema osoan, bai eta kutxa bakarrarekiko errespetua ere.

Eskola-asegurua

Xedea

EAEk bere gain hartzea bere lurraldeko eskola-aseguruaren prestazio ekonomikoen kudeaketa integrala. Euskadik 2020an hartu zituen bere gain eskola-aseguruaren osasun-prestazioak, eta, beraz, akordioak eskola-aseguru osoaren eskualdatzea osatzen du.

Arau-oinarria

Euskal Herriaren Autonomia Estatutuan (18.2 eta 18.4 artikulua eta bosgarren xedapen iragankorra) eta Espainiako Konstituzioan (149.1.17 artikulua) oinarritzen da eskumena.

Eskualdaketa irismena, funtzioak eta lankidetzak

a) EAEk bere gain hartutako funtzioak

Euskadik bere gain hartzen du Eskola Aseguruaren prestazio ekonomikoen kudeaketa integrala, barne hartuta prestazioen informazioa, izapidetzea, ebazpena eta ordainketa, eskubidearen mantentzearen kontrola, bidegabeko kobrantzen itzulketa, zehatzeko ahala baliatzea eta finantza-erakundeekiko harremana.

Era berean, Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Nagusiak eskola-aseguru osoaren diru-bilketari eta kudeaketa ekonomikoari buruz egindako eginkizunak barne hartzen ditu.

b) Estatuari gordetako eginkizunak eta lankidetzak

Estatuak eutsi egiten die Gizarte Segurantzaren oinarriko legeriari eta araubide ekonomiko orokorrari, bai eta zentroen afiliazio-, alta-, baja- eta inskripzio-eginkizunei ere, Gizarte Segurantzaren Diruzaintza Nagusiaren bidez, etengabeko finantza-kontrolari eta goi-ikuskaritzari, Estatu osoan berdintasuna eta elkartasuna bermatzeko.

Bi administrazioen arteko lankidetzak Koordinazio eta Jarraipen Batzordearen bidez antolatuko da. Batzorde honek osadera partiarria izango du, eta eskualdatzea nola gauzatzen den gainbegiratzeko eta sor daitezkeen gorabeherak konpontzeko arduratuko da.

Eraginkortasun-data

Eskualdatzeak 2027ko urtarrilaren 1etik aurrera izango ditu ondorioak, hitzarmena aldi berean Estatuko Aldizkari Ofizialean eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu ondoren. Data aldatu ahal izango da bi alderdiak ados jarrita, sistemak behar bezala funtzionatzen duela ziurtatzeko.

Eragina

Akordio honekin, Euskadik oso-osorik kudeatuko du eskola-asegurua, eta 2020an hasitako eskualdaketa osatuko du, osasun-prestazioak bere gain hartuta. Euskadin, babestu daitezkeen kolektiboak 120.000 ikasle ingurukoa da ikasturte bakoitzeko, derrigorrezkoaren ondoko bigarren hezkuntzatik unibertsitateko ikasketetaraino.

Eskualdatzeak ez ditu aldatzen ematen diren prestazioak, baizik eta nork kudeatzen eta ordaintzen dituen laguntza horiek: 2027tik aurrera, Eusko Jaurlaritzak egingo du, EAEko Administrazioaren barruan Gizarte Segurantzaren arloko eginkizunak bere gain hartzen dituen erakundearen bidez.

Kuantitatiboki, eskola-aseguruaren eragin ekonomikoa mugatua da: ikasle bakoitzeko urteko kuota 2,24 eurokoa da, eta bolumena, berriz, 270.000 eurokoa. Hala ere, aurrekontutik harago, eskualdatzeak autogobernua indartzen du, Euskadik kuota zuzenean biltzea eta prestazio ekonomikoak kudeatu eta ordaintzea ahalbidetzen baitu, herrialdeko hezkuntza- eta gizarte-politikekiko kudeaketa hurbilagoa eta koherenteagoa erraztuz, aitoritutako eskubideak eta zenbatekoak aldatu gabe.

Itsas Salbamendua

Xedea

Euskadiri eskualdatzea euskal itsasertzeko barruko uretan eta lurralde-uretan itsas salbamenduaren arloko estatuko legeria betearazteko eginkizunak eta zerbitzuak. Helburua itsas salbamendua segurtasun publikoaren euskal sisteman integratzea da, itsasoko larrialdien aurrean erantzuteko gaitasuna eta arreta hobetuz.

Arau-oinarria

Eskumena Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuan (12.10 eta 17. artikulua) eta Espainiako Konstituzioan (149.1.20 eta 149.1.29 artikulua) oinarritzen da.

Eskualdaketaren irismena, funtzioak, baliabideak eta lankidetzak

a) EAEk bere gain hartutako funtzioak

Dagokion lurralde-eremuan, itsasoko bilaketa- eta salbamendu-zerbitzuak ematea, zuzentzea eta koordinatzea; zerbitzuak planifikatzea eta langile espezializatuak prestatzea; tasak ordainaraztea, jardueretatik eratorritako gastuak erreklamatzeko eta eskualdatutako eginkizunei lotutako zehatzeko ahala baliatzea.

b) Estatuari gordetako eginkizunak eta lankidetzak

Estatuak eutsi egiten die legeria eta erregelamenduak egiteko ahalari, nazioarteko ordezkari eta negoziarioari, plan nazionalak eta koordinazio-jarraitzaileak onartzei, itsas trafikoa kontrolatzei, erkidegoaz gaindiko interesa duten larrialdiak zuzentzei eta ontziek sortutako itsas kutsaduraren aurka borrokatzei.

Lankidetzak bi administrazioen arteko koordinazio-mekanismo egonkorren bidez egituratuko da, eta horrek barne hartzen du plangintza bateratua egitea eta Jarraipen eta Koordinazioerako Batzorde Mistoaren sortzea, osasun partitiboa izango duena.

c) Baliabideak, finantzaketa eta gain hartzeko araubidea

Diru-eskualdaketak baliabide materialak eta giza baliabideak eskualdatzen ditu.

Eskualdatzei lotutako Estatuko urteko kostu osoa 28.590.410 eurokoa da (2023). Zenbateko horri kupoaren egozpen-indizea aplikatzen zaio (% 6,24), eta horrek 1.918.732 euroko deskontua ekarriko luke kupoan.

Halaber, 101.320 €-tan murriztu da kupoaren % 6,24 kontzeptuan, Gurutze Gorriarekin egindako hitzarmenean subrogatzeagatik. Murrizketa hori 1.623.721 €-koa da estatu-mailan, eta eskualdaketaren eraginkortasun-datan egingo da.

Estatuko Administrazio Orokorrak 6.377.873,31 euroko transferentzia gehigarri bat egingo dio Euskadiri, behin bakarrik, langileak eta bi salbamendu-ontzi monetizatzei. Eskualdaketak egiten den unean egingo da.

Eraginkortasun-data

2026ko urriaren 1a. Data honetatik aurrera, eskualdatzearen benetako hedapena faseka egingo da, Jarraipen eta Koordinazioerako Batzorde Mistoak erabakitzen duenaren arabera.

Eragina

Segurtasun publikoaren euskal sisteman erabat integratuta dagoenez, eskualdaketak itsas salbamenduaren kudeaketa zuzenagoa eta hurbilagoa ahalbidetuko du, itsasoko langileen, arrantzaleen eta nabigatzaileen eta turistaren babesaren indartuz.

Gainera, Ertzaintzarekiko eta gainerako larrialdi-zerbitzuekiko koordinazioa hobetuko du, baliabideak eta erantzun-denborak EAEko itsasertzaren ezaugarrietara egokituz. 2024an, 300 jarduketa kudeatu ziren EAEko uretan, eta 508 pertsona sorotsi edo erreskatatu ziren; horietatik % 76, gutxi gorabehera, aisialdirako ontziei zegozkien.

Laneko segurtasunaren eta osasunaren arloko eginkizunak eta zerbitzuak zabaltzea (Bizkaiko Makineria Egiaztatzeko Zentro Nazionala)

Xedea

Akordio honek 1985ean laneko segurtasunaren eta osasunaren arloan hasitako transferentzia osatzen du. Transferentzia honen bidez, Euskadik bere gain hartu zituen eginkizun horiek, eta ordutik Osalan Laneko Segurtasun eta Osasunerako Euskal Erakundeak betetzen ditu.

Eskualdatze hartan, Barakaldon (Bizkaia) dauden instalazioak transferitu gabe geratu ziren. Instalazio horiek Osalanen egoitza osatzen dute gaur egun, eta Laneko Segurtasun eta Osasunerako Institutu Nazionalaren (LSOIN) mendeko Makineria Egiaztatzeko Zentro Nazionala hartzen dute.

Makinak Egiaztatzeko Zentro Nazionala estatuko erreferentzia da makinaren eta lan-ekipoen segurtasunean, agente kimiko eta fisikoekiko esposizioaren azterketan eta arrisku psikosozialetan, eta metrologia-laborategiak, saiakuntza-gelak eta langile espezializatuak ditu.

Akordioarekin, instalazio hauek EAEk kudeatzen ditu, baina Estatuaren jarduerari eusten zaio lankidetzaren, baterako plangintzaren eta laborategien eta saiakuntza-aretoen erabilera partekatua esparruan.

Arau-oinarria

Laneko segurtasunaren eta osasunaren arloko eskumena Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuan (12.2 artikulua) eta Espainiako Konstituzioan (149.1.7 artikulua) oinarritzen da.

Euskadik bere gain hartzen dituen baliabideak eta funtzioak

- Bitartekoak: 1985ean transferitu ez ziren instalazioak Euskadira eskualdatzen dira: 9.335,48 m² eraikin nagusikoak eta 3.150 m² Barakaldon (Bizkaia) erantsitako lurzati batekoak, 3,16 milioi euro inguruko katastro-balioarekin. Makineria Egiaztatzeko Zentro Nazionalak instalazio horietan estatuko erreferentzia gisa jarduten jarraituko du. Ez dago langile-eskualdatzerik.
- Eginkizunak eta lankidetzak: Osalanen eta zentroaren eginkizunak argitzen dira, bikoiztasunak saihesteko eta eraginkortasuna hobetzeko. Baterako plangintzan, informazio-trukean eta laborategien eta saiakuntza-aretoen erabilera partekatuan oinarritutako koordinazio-mekanismoak adosten dira, besteak beste, makinaren segurtasunean, agente kimikoekiko esposizioan eta arrisku psikosozialetan. Horretarako, bi administrazioen arteko koordinazio-batzorde bat sortuko da.

Eraginkortasun-data

Aldizkarian argitaratzearekin.

Eragina

Eskualdatzea zabaltzeak osatu egiten du Euskadik 1985etik partzialki egikaritu duen laneko segurtasun- eta osasun-eskumena. Autogobernua indartzen da eta EAERI behar diren baliabideak ematen zaizkio autogobernua eraginkortasun handiagoz gauzatzeko.

Akordioak Osalanen gaitasun teknikoa indartzen du, Euskadiko ekoizpen- eta lan-beharretara hobeto egokitutako politika propioak garatu ahal izango baititu. Laborategien eta saiakuntza-gelen plangintza eta kudeaketa partekatuari esker, ekipamendu aurreratua eta langile espezializatuak erabili ahal izango dira. Baliabide teknikoen erabilera partekatuak ikerketaren berrikuntza eta kalitatea bultzatuko ditu, osasunaren eta lan-baldintzen babesa hobetuko du, eta eragin

ekonomiko positiboa izango du, ezbehar-tasari lotutako zuzeneko eta zeharkako kostuak murriztuko baititu; izan ere, sektore batzuetan, % 60raino murriztu daitezke.